

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระเรื่อง การพัฒนาแผนการสอนแบบบูรณาการ โดยใช้ภาษาไทยเป็นแกนสำหรับนักเรียนชาวเขาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 7 อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนาแผนการสอนแบบบูรณาการที่ใช้กลุ่มทักษะภาษาไทยเป็นแกนสำหรับนักเรียนชาวเขาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (2) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการใช้แผนการสอนแบบบูรณาการ (3) ศึกษาปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543 โรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 7 อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 26 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วย

1. แผนการสอนแบบบูรณาการ ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นโดยบูรณาการเนื้อหาในกลุ่มทักษะภาษาไทย กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพนำมาบูรณาการโดยใช้กลุ่มทักษะภาษาไทยเป็นแกนจัดทำหน่วยการสอน 5 หน่วย ๆ ละ 60 คาบ คาบละ 20 นาที รวมทั้งหมด 300 คาบ (100 ชั่วโมง)

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ครอบคลุมเฉพาะด้าน 4 กลุ่มวิชา 4 ฉบับ ผู้ศึกษาได้คัดเลือกแบบทดสอบจากแบบฝึกหัดในแบบเรียนกลุ่มทักษะภาษาไทย กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ แบบทดสอบของกลุ่มโรงเรียนบรรพตพัฒนา และแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างเพิ่มเติมจากเนื้อหา 4 กลุ่มวิชา คือ กลุ่มทักษะภาษาไทย 40 ข้อ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 30 ข้อ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย 20 ข้อ กลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ 20 ข้อ ได้นำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1 ห้องเรียน ทดสอบและหาความเชื่อมั่นแบบทดสอบวิชาทักษะภาษาไทย มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85 แบบทดสอบกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .65 แบบทดสอบกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.66 แบบทดสอบกลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.65

3. แบบบันทึกปัญหาในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ 1 ฉบับ

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลกระทำระหว่างเดือนมกราคม ถึงเดือนมีนาคม 2543 จากนั้นนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาทำการวิเคราะห์โดยแยกตามประเภทของข้อมูล ข้อมูลที่เป็นปัญหา

การสอนของครูนั้นใช้การพรรณาเชิงวิเคราะห์ ข้อมูลที่เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้การวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละและพิจารณาการผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 60 ของแต่ละวิชาของนักเรียนอย่างน้อย ร้อยละ 50 เสนอข้อมูลในลักษณะของตารางประกอบ คำบรรยาย ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. การพัฒนาแผนการสอนแบบบูรณาการโดยใช้ภาษาไทยเป็นแกนสำหรับนักเรียน
ชาวเขาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1.1 การพัฒนาแผนการสอน ผู้ศึกษาได้สร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ
จำนวน 5 หน่วย ใช้เวลาเรียน 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน ๆ ละ 12 คาบ ๆ ละ 20 นาที ดังนี้

หน่วยที่ 1 เรื่อง ตามาหาอา

หน่วยที่ 2 เรื่อง ดูปูนา

หน่วยที่ 3 เรื่อง ลูกหมาของแก้ว

หน่วยที่ 4 เรื่อง เจ้าโตมาไวไว

หน่วยที่ 5 เรื่อง แก้วรักเจ้าแถม

ในการพัฒนาแผนการสอนแบบบูรณาการทั้ง 5 หน่วย ดังกล่าว มีการนำแนวคิดในเรื่อง
หลักการบูรณาการของ เสริมศรี ไชยศรี (2528, หน้า 70-76) มาทำการผสมผสานเนื้อหาวิชา
ต่าง ๆ โดยหลอมรวมวิชาที่เกี่ยวข้องกันในรูปแบบบูรณาการเชิงเนื้อหาและวิธีสอนคือ เชื่อมโยง
ผสมผสานเนื้อหาและวิธีสอนต่าง ๆ โดยใช้กิจกรรมหลากหลายเพื่อให้นักเรียนมีความรู้อย่างลึกซึ้ง
และมีประสบการณ์จากกิจกรรมต่าง ๆ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มแบบต่าง ๆ คือ
กิจกรรมกลุ่มใหญ่ เล็ก รายบุคคล ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์อันดีต่อกัน ตลอดจนมุ่งเน้นการจัดการเรียน
โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การพัฒนาแผนการสอนดังกล่าวมีวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
แบบบูรณาการ ซึ่งประกอบด้วยกำหนดเรื่องที่จะสอน โดยการศึกษาหลักสูตรและวิเคราะห์หา
ความสัมพันธ์ของเนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องกัน เพื่อนำมากำหนดเป็นหัวเรื่องหรือปัญหาหรือความ
คิดรวบยอดในการสอน กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้โดยการศึกษาจุดประสงค์ของวิชาหลักและ
วิชารองที่จะนำมาบูรณาการและกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ในการสอนสำหรับหัวเรื่องนั้น ๆ
เพื่อการวัดและประเมินผล กำหนดเนื้อหาย่อย เป็นการกำหนดเนื้อเรื่องย่อย ๆ สำหรับการเรียน
การสอนให้สนองจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ การวางแผนการสอนเป็นการกำหนดราย
ละเอียดของการสอนตั้งแต่ต้นจนจบ โดยเขียนแผนการสอนซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ
เช่นเดียวกับแผนการสอนทั่วไป คือ สาระสำคัญ จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน
การวัดและประเมินผล ปฏิบัติการสอนเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ในแผน

การสอน รวมทั้งมีการสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ความสอดคล้องสัมพันธ์กันของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลสำเร็จของการสอนตามจุดประสงค์ โดยมีการบันทึกจุดเด่น จุดด้อยไว้สำหรับการปรับปรุงหรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น การประเมินปรับปรุงและพัฒนาการสอนเป็นการนำผลที่ได้บันทึกรวบรวมไว้ในขณะปฏิบัติการสอนมาวิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาแผนแบบบูรณาการให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเนื้อหาเฉพาะด้านทั้ง 4 กลุ่มประสบการณ์ ปรากฏว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนของนักเรียนไม่ถึงเกณฑ์ร้อยละ 60 แต่คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 จำนวน 3 กลุ่มประสบการณ์ ยกเว้นกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

แต่เมื่อพิจารณาจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ผลสัมฤทธิ์ร้อยละ 60 พบว่า นักเรียนกว่าร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์ดังกล่าวทุกกลุ่มประสบการณ์

3. ปัญหาในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ

3.1 ปัญหาเกี่ยวกับครูผู้สอนที่พบคือ ด้านการวางแผนการสอนของครูต้องใช้เวลามาก

3.2 ปัญหาเกี่ยวกับตัวนักเรียน พบว่า นักเรียนไม่มีความมั่นใจในการใช้ภาษาไทย และใช้เวลาในการสอนมากกว่าที่กำหนดในแผนการสอน

3.3 ปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาของหน่วยการเรียนรู้ พบว่า ในส่วนของบทอ่านประกอบยังไม่สอดคล้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียน

3.4 ปัญหาเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน พบว่า ครูใช้เวลาในการเตรียมสื่อมาก

อภิปรายผล

1. การพัฒนาแผนการสอนแบบบูรณาการ โดยใช้ภาษาไทยเป็นแกน

ในการพัฒนาแผนการสอนแบบบูรณาการโดยใช้ภาษาไทยเป็นแกนสำหรับนักเรียนชาวเขา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นับว่ามีประโยชน์หรือมีคุณค่าต่อผู้เรียน เนื่องจากการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ไปสอดแทรกในวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ และสามารถหลอมรวมจุดประสงค์การเรียนรู้เข้าด้วยกัน ซึ่ง พระเทพกวี (2531, หน้า 24) ได้ให้ความหมายของการบูรณาการไว้ว่า การทำให้หน่วยย่อยๆ ที่สัมพันธ์กันอาศัยกันอยู่เข้ามาร่วมกันทำหน้าที่อย่างประสานกลมกลืน เป็นองค์รวมหนึ่งเดียวที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ในตัวเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เสริมศรี ไชยศรี (2526, หน้า 5) ได้กล่าวว่า ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นมุ่งให้เกิดบูรณาการในหลักสูตรให้มากที่สุด คือ

ให้มีการผสมผสานความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ เข้าไว้เป็นกลุ่มประสบการณ์ ซึ่งจะต้องจัดให้มีการบูรณาการเนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอนควบคู่กันไปด้วย การที่ผู้ศึกษาได้ทำการพัฒนาแผนการสอนแบบบูรณาการโดยใช้ภาษาไทยเป็นแกน ซึ่งถือเป็นปัญหาที่ตรงกับความต้องการท้องถิ่น และสอดคล้องกับสภาพของโรงเรียนที่ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขปัญหา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่อยู่ในระดับต่ำ การใช้การศึกษาเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยกันเสริมให้นักเรียนช่วยกันรับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิกุล เลี้ยวศิริพงศ์ (2533) ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการสอนแบบบูรณาการวิชาภาษาไทยสำหรับเด็กปัญญาอ่อน ระดับพอเรียนได้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยหาประสิทธิภาพชุดการสอนจากสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนเปรียบเทียบกับเกณฑ์การบรรลุวัตถุประสงค์ 60% ผลการทดลองให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ และวัตถุประสงค์การเรียนรู้สูงเท่าเกณฑ์ที่กำหนด

แผนการสอนแบบบูรณาการ โดยใช้ภาษาไทยเป็นแกนสำหรับนักเรียนชาวเขา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 7 อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 5 หน่วย ใช้เวลาสอน 5 สัปดาห์ ๆ ละ 5 วัน ๆ ละ 12 คาบ ๆ ละ 20 นาที ได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญด้านแผนการสอนแล้ว โดยผู้เชี่ยวชาญทุกท่านมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า แผนการสอนที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีเนื้อหา จุดประสงค์ กิจกรรมที่เหมาะสมกับสถานการณ์ ระดับความรู้ของนักเรียนซึ่งแผนการสอนแบบบูรณาการโดยใช้ภาษาไทยเป็นแกน สำหรับนักเรียนชาวเขาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 7 ซึ่งการที่จะพัฒนาแผนการสอนแบบบูรณาการจะบรรลุจุดมุ่งหมายได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับพัฒนาการสอนของครู ครูผู้สอนจะต้องพยายามจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนให้ดีที่สุด ซึ่งจะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งแนวคิดดังกล่าวนี้ เสริมศรีไชยศร (2539, หน้า 147) กล่าวว่า ครูผู้สอนจะต้องใช้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนการสอนเพื่อเลือกวิธีสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่จะสอน และลักษณะของผู้เรียน ครูควรพยายามใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและมีทักษะตามจุดประสงค์ที่ต้องการ

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการใช้แผนการสอนแบบบูรณาการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

จากการทดลองแผนการสอนแบบบูรณาการโดยใช้ภาษาไทยเป็นแกนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 7 พบว่า นักเรียนสามารถทำคะแนนได้ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ น่าจะสืบเนื่องจากองค์ประกอบดังนี้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอนแบบบูรณาการ เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ สามารถเรียนรู้ได้ตนเองและรู้จักแสวงหาความรู้ได้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต ดังที่ วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542, หน้า 4) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเป็นวิธีการสำคัญที่สามารถสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ต้องการในยุคโลกาภิวัตน์ เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนในเรื่องที่สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของตนเองและได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่

2. คุณลักษณะที่ต้องการเน้นมีคุณลักษณะที่ต้องการเน้นอยู่ในทุกแผนบูรณาการตัวอย่าง เช่น การศึกษานอกสถานที่ และการสอบถามจากวิทยากรเพื่อต้องการให้เด็กได้แสดงมรรยาทที่ดีในการติดต่อกับผู้อื่น การให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มก็เพื่อมุ่งสร้างวิถีชีวิตความเป็นประชาธิปไตยให้แก่ผู้เรียน และกิจกรรมที่ให้นักเรียนอภิปราย วิจัยนั้น ต้องการให้นักเรียนเป็นผู้มีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น มีความสามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เสริมศรีไชยศร (2539, หน้า 131) ได้กล่าวเป็นเรื่องจำเป็นในสังคมไทยปัจจุบันที่ต้องอบรมคุณธรรมให้บุคคลในสังคม เพื่อจะทำให้สังคมนั้นประกอบด้วยบุคคลที่มีจริยธรรมอันดี

3. ปัญหาในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ

3.1 ปัญหาเกี่ยวกับครูผู้สอน ที่พบคือ ด้านการวางแผนการสอนของครูต้องใช้เวลามาก เพื่อทำให้วิธีการจัดเนื้อหา และกิจกรรมให้สัมพันธ์ สอดคล้อง เป็นหน่วยการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาง่าย เหมาะแก่ผู้เรียนและสอดคล้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียน ในสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่งในเรื่องนี้ สัจ จุฑานันท์ (2532, หน้า 98) กล่าวว่า การวางแผนการสอนเป็นสิ่งจำเป็นยิ่งสำหรับการจัดการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ การวางแผนการเรียนการสอนเป็นการคิดล่วงหน้าอย่างรอบคอบ อาจจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างไร เมื่อถึงเวลาจริง ๆ ก็ดำเนินการไปตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้ จึงทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525, หน้า 171) ที่กล่าวว่า การวางแผนการสอนจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจนักเรียนได้เร็วขึ้น และมีประสิทธิภาพ

3.2 ปัญหาเกี่ยวกับตัวนักเรียน พบว่า นักเรียนไม่มีความมั่นใจในการใช้ภาษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมศักดิ์ ตาไชย (2523) พบว่า นักเรียนชาวเขามีปัญหาในด้านการพูดไม่ชัด อ่านและเขียนได้ช้า ครูและนักเรียนสื่อความหมายกันไม่ได้ ครูควรส่งเสริมให้เด็กนักเรียนใช้ภาษาไทยกลางให้มากขึ้น และครูจำเป็นต้องเข้าใจคำในภาษาแม่ของเด็กชาวเขา เพื่อจะได้

เข้าใจปัญหาที่เกิดจากการถ่ายทอดทางภาษาและเข้าใจลักษณะการเรียนรู้ภาษาแบบต่าง ๆ ซึ่งในเรื่องนี้ ปิยะนัญ อำนวิวัฒน์ (2539, หน้า 39) ได้กล่าวไว้ว่า การที่ครูมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความสามารถในการใช้ภาษาที่สอนนั้น จะทำให้เกิดขบวนการสอนภาษาในห้องเรียนมีประสิทธิภาพและเกิดผลตามความมุ่งหมาย ทำให้ผู้เรียน คือ เด็กเขาสามารถนำความรู้ และทักษะทางภาษาที่เรียน ได้แก่ การฟัง พูด อ่าน เขียน ไปใช้ได้ถูกต้อง และเหมาะสมในสถานการณ์จริงเหมือนเจ้าของภาษา

ปัญหาสำคัญที่พบอีกประการหนึ่ง คือ ใช้เวลาในการสอนมากกว่าที่กำหนดในแผนการสอน เนื่องจากนักเรียนมีความแตกต่างระหว่างบุคคล ดังนั้นครูควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงธรรมชาติของเนื้อหาในแต่ละหน่วย ซึ่งสอดคล้องกับกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2539, หน้า 29) ที่กล่าวว่า การจัดเวลาสำหรับหน่วยบูรณาการไม่ได้ใช้เวลาเป็นชั่วโมง เช่น การจัดการเรียนการสอนที่แยกรายวิชา แต่เป็นคาบเวลาที่ขึ้นอยู่กับธรรมชาติของเนื้อหาและกิจกรรมที่เตรียมไว้รองรับ ซึ่งอาจจะมากบ้าง น้อยบ้าง ตามลักษณะการเรียนรู้ที่ระดับความรู้ ความสามารถ ของเด็กแตกต่างกัน

3.3 ปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาของหน่วยการเรียนรู้ พบว่า ในส่วนของเนื้อหาอ่านประกอบ ซึ่งนำมาจากหนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานทางภาษา ในบางหน่วยยังไม่สอดคล้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียน ดังนั้นครูควรมีการศึกษาเนื้อหา ของบทเรียนอ่านประกอบและจัดทำขึ้นเองให้สัมพันธ์กับหน่วยเนื้อหาหลักที่ระบุในแผนการสอน ควรเป็นเรื่องราวและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียนในเรื่องนี้ บันลือ พฤกษะวัน (2531, หน้า 109) กล่าวว่า เนื้อหาที่จะนำมาให้นักเรียนอ่านประกอบนั้น ควรเป็นเนื้อหาที่เด็กจะต้องประสบอยู่บ่อย ๆ ในชีวิตประจำวัน ควรเป็นเรื่องที่ก่อให้เกิดความสนุกบ้าง เหน็ดเหนื่อยบ้าง เพื่อให้เกิดความประทับใจ จดจำไม่รู้ลืม นั่นคือ เกิดประสบการณ์ตรง และเป็นการตอบสนองความต้องการด้านอารมณ์ของผู้เรียน

3.4 ปัญหาเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน พบว่า ใช้เวลาในการเตรียมมาก เนื่องจากต้องจัดเตรียมสื่ออย่างหลากหลายที่สอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรมในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ ซึ่งสื่อการเรียนการสอนได้พยายามใช้แหล่งวิทยาการต่าง ๆ ในท้องถิ่นมาเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนให้มากที่สุด เช่น สถานที่จริงภายในหมู่บ้าน โรงเรียน รูปภาพ นิทาน วิทยากร ตัวอย่างของจริงในท้องถิ่น ซึ่งสื่อเหล่านี้ส่วนมากเป็นรูปธรรมที่เป็นของจริงใกล้ตัวนักเรียน เกี่ยวกับเรื่องนี้หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534, หน้า 33) ได้กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนที่จะนำมาใช้กับการสอนกลุ่มประสบการณ์

ต่าง ๆ จะต้องเน้นในเรื่องของรูปธรรมที่เป็นของจริงใกล้ตัวนักเรียน สภาพชีวิตจริงของนักเรียน เพื่อสร้างความตระหนักในปัญหาและความจำเป็นในชีวิตประจำวัน

ข้อเสนอแนะ

1. ครูควรมีความตั้งใจอย่างถ่องแท้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ โดยการศึกษาและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกัน แล้วนำมากำหนดเป็นหัวเรื่อง หรือความคิดรวบยอด ให้มีเนื้อหาเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนและสอดคล้องวิถีชีวิตประจำวันใน สภาพแวดล้อมของนักเรียน
2. การเลือกเนื้อหาในบทอ่านประกอบที่จะให้นักเรียนอ่านในคาบเรียน ผู้สอนควรเลือก เนื้อหาบทอ่านประกอบที่น่าสนใจ มีความเหมาะสมกับระดับสติปัญญา และความสนใจของ นักเรียนเป็นหลัก หากเลือกเนื้อหาที่อยู่ในความสนใจของนักเรียนก็ยิ่งทำให้นักเรียนมีความ สนใจในการเรียน ซึ่งจะส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพดี
3. ครูควรทำความเข้าใจลักษณะภาษาของเด็กๆ เราที่มีความสามารถในการใช้ภาษา ที่สอนเพราะจะทำให้การสอนภาษาในห้องเรียนมีประสิทธิภาพ และเกิดผลตามความมุ่งหมาย

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยการใช้ภาษาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการเรียนการสอน
2. ควรมีการวิจัยการสอนแบบบูรณาการ โดยใช้ภาษาไทยเป็นแกน และทำการ ทดลองเป็นระยะเวลา 1 ปีการศึกษา